

AFSPRAKENKAART CURRICULUM

Mondelinge Taal

Rafael, Opgesteld door: Jolanda van Hengstum en Dahlia Djohan (mei 2019)

Aanleiding tot het opstellen van dit document

Binnen Rafael werken we met CED leerlijn voor het vakgebied Mondelinge Taal. Er wordt met doelen gewerkt. Dit document is opgesteld om de schoolafspraken m.b.t. het vakgebied Mondelinge Taal van Rafael in kaart te brengen

Theoretische achtergronden

Logo 3000

Met woorden in de weer (praktijkboek voor het basisonderwijs D. van den Nulft, Marianne Verhallen)

Schoolbrede afspraken

Binnen Rafael werken we met de methodiek Woorden in de Weer.

Het is een didactiek, wat betekent dat de aanpak bruikbaar is binnen elke bestaande taalmethode en toepasbaar binnen elk vak in het basisonderwijs. De didactiek is gebaseerd op de principes van het Viertaktmodel (Verhallen & Verhallen, 1994), dat vier fases biedt voor het aanleren van nieuwe woorden. Deze worden hieronder kort genoemd:

- Voorbewerken: het betrekken en motiveren van de leerlingen door een pakkende introductie van het thema
- Semantiseren: het verduidelijken van de betekenis van de woorden en het leggen van betekenisrelaties met andere woorden
- Consolideren: het herhalen en inslijpen van de woorden
- Controleren: nagaan of het woord en de betekenis verworven is

Er wordt verder gebruik gemaakt van Logo 3000 als hulpmiddel. Dit is een hulpmiddel dat wordt gebruikt om de woordenschat van de leerlingen uit te breiden. De leerlingen krijgen alle 3000 woorden van de Basiswoordenlijst voor Amsterdamse Kleuters (de BAK) aangeboden. Met LOGO 3000 hebben de leerkrachten een instrument in handen om flexibel, binnen de bestaande thema's, kinderen veel extra woorden aan te bieden, aansluitend bij de natuurlijke taalverwerving. LOGO 3000 wordt ook digitaal in de groep aangeboden.

Binnen de school zijn er afspraken gemaakt over welke woorden er per groep worden aangeboden. Hieronder in het kort hoe de woorden zijn verdeeld.

Peuterlijst	GROEP 1 lijst	GROEP 2 lijst
Woordkalender 1 blad - per 2 weken	Woordkalender 1 blad - per 2 weken	Woordkalender 1 blad - per 2 weken
Leerkrachtenkaart/woord web: 1x per twee weken nieuw woordweb	Leerkrachtenkaart/woord web: 1 x per week nieuw woordweb	Leerkrachtenkaart/woord web: 1 x per week nieuw woordweb
Praatplaten vakoverstijgend inzetten	Praatplaten vakoverstijgend inzetten	Praatplaten vakoverstijgend inzetten
Muis: herfst Konijn: winter Kip: lente Schaap: zomer Eend: herfst Kikker: winter Koe: lente Groen: zomer	Kat: herfst Hond: winter Wit: lente Geel: zomer Paard: herfst Lila: winter	Paars: herfst Blauw: winter Rood: lente Bruin: zomer Oranje: zomer

Voor de bovenbouw-B leerlingen is er ook extra aanbod vanuit de woordenschat van Nieuwsbegrip/ Weerwoord

Schoolstandaard / streefdoelen

Leerjaar	Uitstroom- bestemming	1	2	3	4	5	6	7	8
Kalender- leeftijd (1 aug)		4	5	6	7	8	9	10	11
Leerroute en IQ bij bena- dering / DL		-19 - 10	-9 - 0	1 - 10	11 - 20	21 - 30	31 - 40	41 - 50	51 - 60
OPP 1	VSO ZML Dagbesteding Belevingsgericht / Dagbesteding	Niv 1 50%	Niv 1	Niv 2 33%	Niv 2 67%	Niv 2	Niv 3 33%	Niv 3 67%	Niv 3
OPP 2	VSO ZML Dagbesteding Activerend	Niv 1	Niv 2	Niv 3 50%	Niv 3	Niv 4 50%	Niv 4	Niv 5 50%	Niv 5
OPP 3	VSO ZML Dagbesteding Arbeidsgericht / (Beschutte) Arbeid	Niv 1	Niv 2	Niv 3	Niv 4	Niv 5	Niv 6 67%	Niv 6	Niv 7
		Niv 2 50%	Niv 3 50%	Niv 4 50%	Niv 5 33 %			Niv 7 33%	
OPP 4	VSO ZML Arbeid / Praktijkgericht Onderwijs	Niv 2	Niv 3	Niv 4	Niv 5	Niv 6	Niv 7	Niv 8	Niv 9

Afspraken en uitwerking voor de onderbouw, middenbouw (leerjaar 0 t/m 5) en bovenbouw (leerjaar 6, 7 en 8)

- Materialen LOGO3000
 - Leerkrachtkaarten
 - Praatplaten
 - Woordwebben
 - Digitaal programma
 - Digitaal leerling programma
- Leertijd

Groepen	Leertijd
Aanvangsgroep(4-5 jaar) A/B stroom Onderbouwgroep tot 7 jaar A/B stroom Onderbouwgroep 6-7 jaar A/B stroom SL groepen	2,5 per week (niveau 1-4)
Onderbouwgroep 7-9 jaar A stroom Middenbouwgroep 8-10 jaar	3,25 per week (niveau 2-5)
Onderbouwgroep 7-9 jaar B stroom SL Groepen	3 uur per week (Niveau 4-6)
Middenbouwgroep 8-11 jaar B stroom	2 uur per week (Niveau 6-8)

SL Groepen	
Bovenbouwgroep 11-12 jaar A stroom SL Groepen	3 uur per week (Niveau 3-5)
Bovenbouwgroep 11-12 jaar B stroom SL Groepen	2 uur per week (Niveau 7-9)

- Toetsen & evaluaties:

CITO toets ZML-taal 1 x per jaar

- Ondersteuningsinterventies

- Verbinding leggen met taal en concreet materiaal
- Zorg voor een rijke taalleeromgeving
- Differentieer op basis van onderwijsbehoeften
- Leg een verbinding tussen taal en andere vakken
- Schep ruimte voor de inbreng van leerlingen
- Bied leerlingen strategieën aan (voorbeelden van luisterstrategieën zijn: voorspellingen doen, feiten memoriseren, de tekst samenvatten, leervragen formuleren)
- Geef adequate feedback
- Breng de vorderingen van leerlingen in kaart

Evaluatie

De scores vanuit de CED leerlijnen, die worden weergegeven in het leerlijnenprofiel vanuit Parnassys, vormen de leidraad tot het volgen van een leerling op het gebied van Mondelinge Taal.

- **Scoren CED Leerlijnen Mondelinge Taal in Parnassys**

1. Herfstvakantie (alleen sublesdoelen OPP vakgebieden)
2. Kerstvakantie (alle doelen OPP vakken; alleen expliciet aangeboden doelen Niet OPP vakken)
3. Krokusvakantie (alleen sublesdoelen OPP vakgebieden)
4. Tulpvakantie (alle doelen OPP vakken; alleen expliciet aangeboden doelen Niet OPP vakken)
5. Voor de zomervakantie (alleen sublesdoelen OPP vakgebieden)

Voor het eerste leerlingzorggesprek (oktober) en de leerlingzorgdag (januari/februari) wordt het leerlijnenprofiel van de leerling geanalyseerd door leerkracht en IB. Presteert de leerling wel of niet conform leerroute/OPP? Welke interventies moeten er worden ingezet? Al eerder opgestelde interventies worden geëvalueerd.

Voor het derde leerlingzorggesprek (juni) worden alle interventies geëvalueerd en wordt gekeken of de leerling wel/niet conform leerroute presteert. Dit kan ertoe leiden dat extra doelen in Parnassys worden opgezet en de leerroute en/of het OPP wordt bijgesteld.

Alles wat er besproken wordt, wordt gedocumenteerd in notities leerlingzorg in Parnassys door zowel leerkracht als IB.

- **Toetsen**

CITO ZML Mondelinge Taal bestaat uit één toets met twee verschillende onderwerpen namelijk 'in de keuken' en 'op de boerderij'. De jaarlijkse afname van CITO Mondelinge Taal zal plaatsvinden in de toetsperiode van november.

Aanspreekpunt

Nita Ruiters (Logopediste bovenbouw)
Anke Zoodsma (Logopediste onderbouw)